

**ПЛАН
ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»**

**Практичні заняття, годин – 44
Викладач – Ткаченко С. В.**

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст практичного заняття	Мета роботи
П'ятий семестр		
Змістовий модуль 1. МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ В СИСТЕМІ НАУЧНОГО ЗНАННЯ		
2	Заняття 1. Становлення предмету соціальної психології 1. Предмет соціальної психології та його особливості 2. Соціальна психологія в системі наук про людину та соціальні спільноти	Сформувати уявлення про предмет і завдання соціальної психології. В процесі групової роботи проаналізувати предметну область соціальної психології та об'єкти соціально-психологічних досліджень. Функції соціальної психології в суспільстві. Методи пізнання соціально-психологічних феноменів.
2	Заняття 2. Теоретична та експериментальна база соціальної психології 1. Основні теоретичні концепції соціальної психології на Заході в даний час: біхевіоризм, когнітивізм, психоаналіз, інтеракціонізм 2. Розвиток соціальної психології в СРСР і Україні	Ознайомити студентів з теоретико-експериментальною базою пізнання соціально-психологічних явищ. В процесі групової роботи проаналізувати описовий період розвитку соціальної психології і його сучасне значення. Соціально-психологічні експерименти, їхня роль у формуванні соціальної психології. Сучасні соціально-психологічні теорії.
2	Заняття 3. Експеримент в соціальній психології 1. Поняття методології наукового пізнання 2. Типологія методів, які використовуються у соціальній психології 3. Складності вивчення соціально-психологічних процесів і проблеми використання результатів експерименту на практиці	Ознайомити студентів з методами дослідження в соціальній психології. В процесі групової роботи ознайомитись з такими методами як: спостереження, аналіз документів і контент-аналіз, опитування, тести, соціометрія, психоаналітична бесіда, експеримент. Терапевтичні, психокорекційні й ігрові методи. Соціально-психологічний тренінг.
2	Заняття 4. Особистість в соціальній психології 1. Особистість як предмет дослідження різних галузей наукового знання 2. Проблема особистості в загальній психології, соціальній психології і соціології 3. Специфіка соціально-психологічної проблематики особистості	Дослідити специфіку соціально-психологічної проблематики особистості. В процесі групової роботи проаналізувати проблему особистості в загальній психології, соціальній психології і соціології. Особливості розуміння особистості в соціальній психології. Рольова поведінка особистості. Процес соціалізації особистості.
Змістовий модуль 2. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТОСТІ ТА СПІЛКУВАННЯ. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОСОБИСТОСТІ. ОСОБИСТОСТІ В МІЖОСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИНАХ. ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ		
2	Заняття 5. Проблема соціальної установки 1. Установка в загальній психології: концепція Д. М. Узнадзе 2. Проблема соціальної установки	Познайомити студентів з роллю установки в поведінці. В процесі групової роботи проаналізувати проблему соціальної установки.

	3. Теоретичні засади соціальної установки 4. Структура та функції атитюду	Структура та функції соціальної установки. Диспозиційна регуляція поведінки за В. А. Ядовим
2	Заняття 6. Значення спілкування в життєдіяльності людини 1. Сприйняття людини людиною в системі міжособистісних відносин 2. Людина як джерело інформації 3. Еталони сприйняття	Навчити студентів розумінню ролі спілкування в системі міжособистісних та суспільних відносин; проаналізувати структуру спілкування В процесі групової роботи проаналізувати засоби мовної комунікації, опанувати навичками ефективною мовної комунікації.
2	Заняття 7. Соціальне мислення 1. Соціальні переконання і судження 2. Атрибуція. Роль інтуїції, сприйняття та інтерпретації в оцінюванні ситуацій 3. Поведінка як функція очікувань 4. Гендерні установки	Засвоїти поняття соціального мислення, В процесі групової дискусії засвоїти здобути навички побудови і передачі судження та переконання
Шостий семестр		
Змістовий модуль 3. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ГРУП. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ МАЛИХ ГРУП. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ ВЕЛИКИХ ГРУП. СУСПІЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЯВИЩА І ПРОЦЕСИ		
2	Заняття 8. Оцінювання соціально-психологічних ситуацій 1. Розвиток інтуїції 2. Сприяття та інтерпретації в оцінюванні ситуацій	Визначити особливості сприйняття та інтерпретації в оцінюванні ситуацій В процесі групової роботи опанувати навичками управління сензитивною поведінкою в залежності від особливостей особистісного сприйняття та характеристик ситуації.
2	Заняття 9. Поведінка як функція очікувань. Структура міжособистісних відносин: статус, роль, групові очікування, групові норми, групові санкції, цінності	Проаналізувати поняття «очікування». В процесі групової роботи. дослідити і проаналізувати вплив очікувань на поведінку особистості.
2	Заняття 10. Проблема малої групи в соціальній психології. 1. Композиція та структура групи 2. Структура власті. 3. Моделі комунікативних мереж. 4. Групові процеси. Основні напрямки дослідження малих груп	Розглянути основні проблеми дослідження груп у соціальній психології. У ході групової роботи проаналізувати сутність і зміст поняття "мала група". Теоретичні підходи до дослідження груп у вітчизняній і закордонній психології. Класифікація малих груп.
2	Заняття 11. Динамічні процеси в малій групі 1. Групова згуртованість 2. Емоційна основа системи групових відносин 3. Теорія діяльнісного опосередування міжособистісних відносин в групі 4. Соціально-психологічний клімат колективу	Опанувати навичками аналізу групових феноменів. У ході групової роботи засвоїти особливості динамічних процесів в малій групі. Групова згуртованість і ефективність групової діяльності. Феномен групового тиску. Конформізм і нонконформізм. Референтні групи, їхня роль в соціальній ідентифікації особистості
2	Заняття 12. Розвиток групи 1. Фази і стадії розвитку групи 2. Групові ролі	Проаналізувати умови та механізми розвитку групи. У ході групової роботи засвоїти психологічні теорії колективу. Стадії розвитку групи. Соціально-психологічний клімат у групі і методи його вивчення.
2	Заняття 13. Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп.	Познайомити студентів з методологією пізнання великих соціальних груп..

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблематика психології "великих груп" 2. Класифікація великих груп 3. Масовидні явища 4. Соціально-психологічний аналіз "великих груп" 5. Соціально-психологічні особливості етнічних, вікових та гендерних груп 	<p>В процесі групової роботи ознайомитися з різновидами великих соціальних груп у соціальній психології. Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп (юрба, аудиторія, публіка та ін.). Масове спілкування і роль стереотипів у масовому спілкуванні. Проблеми та фактори соціальної адаптації молоді</p>
2	<p>Заняття 14. Соціально-психологічні фактори впливу масової комунікації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-психологічні проблеми функціонування засобів масової інформації 2. Масова комунікація і реклама 3. Інтернет як засіб масової комунікації. Масова поведінка 	<p>Дослідити та проаналізувати особливості впливу засобів масової комунікації (ЗМК).. У ході групової роботи проаналізувати сутність і зміст поняття «Масова комунікація». Масова комунікація і реклама. Моделі масової комунікації. Соціально-психологічні проблеми функціонування засобів масової інформації. Інтернет як засіб масової комунікації.</p>
2	<p>Заняття 15. Міжгрупова взаємодія та ідентичність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість і група. 2. Особистість у системі комунікативних, інтерактивних і перцептивних впливів. 3. Основні підходи до розуміння ідентичності в сучасній соціальній психології 	<p>Опанувати вміннями використовувати теоретичні знання в процесі аналізу міжгрупової взаємодії. У ході групової роботи засвоїти теоретичні підходи до дослідження міжгрупової взаємодії. Міжетнічна взаємодія. Стереотипи гендерної поведінки. Механізми соціального сприяття в системі міжгрупової взаємодії.</p>
<p>Змістовий модуль 4. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ОСНОВИ КЕРУВАННЯ КОНФЛІКТАМИ. ПРОБЛЕМА ЛІДЕРСТВА І КЕРУВАННЯ. СОЦІАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ПРОФЕСІОНАЛА</p>		
2	<p>Заняття 16. Поняття конфлікту в соціальній психології</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характер і типологія конфліктів 2. Структура конфліктів 	<p>Засвоїти базові поняття про конфлікт і оволодіти навичками класифікації конфліктів. У ході групової роботи проаналізувати сутність і зміст поняття конфлікту. Характер і типологія конфліктів. Структура конфліктів. Роль конфлікту в системі міжособистісних відносин.</p>
2	<p>Заняття 17. Динамічні аспекти конфліктів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль конфлікту в системі міжособистісних відносин 2. Передумови виникнення конфлікту 3. Конфлікт як наслідок фрустрації. 	<p>Дослідити причини змін у взаємовідносинах, які призводять до виникнення конфліктної ситуації. У ході групової роботи проаналізувати моделі конфлікту; поведінку, що призводить до виникнення конфліктної ситуації</p>
2	<p>Заняття 18. Конфліктна поведінка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегії і тактики членів групи в конфліктних ситуаціях. 2. Особистісні особливості членів групи і їхній вплив на розвиток конфлікту. 3. Стиль діяльності керівника як конфліктогенний фактор 	<p>Проаналізувати типові форми конфліктної поведінки. У ході групової роботи проаналізувати вплив особистісних особливостей членів групи на розвиток конфлікту, стиль діяльності керівника як конфліктогенного фактору. Вплив соціально-психологічного клімату на</p>

		конфліктну поведінку.
2	Заняття 19. Стратегії і тактики попередження і регулювання конфлікту. 1. Методи і прийоми попередження конфліктів. 2. Методи регулювання конфліктної взаємодії	Засвоїти основні прийоми і методи попередження і регулювання конфліктів. У ході групової роботи оволодіти основними прийомами попередження конфліктів.
2	Заняття 20. Проблема лідерства і керівництва 1. Проблеми керівництва: соціально-психологічний аспект 2. Поняття лідерства в соціальній психології 3. Ознаки лідерської позиції у групі	Дослідити соціально-психологічний аспект проблеми лідерства і керівництва. У ході групової роботи проаналізувати соціально-психологічний аспект проблеми лідерства і керівництва; основні концептуальні підходи до розуміння лідерських позицій у групі; функції лідера; ефективне керівництво групою.
2	21. Прийняття групових рішень 1. Соціально-психологічні проблеми прийняття групових рішень 2. Роль групової дискусії в процесі прийняття рішень	Опанувати вміннями використовувати теоретичні знання в процесі прийняття рішень групою. У ході групової роботи проаналізувати соціально-психологічні проблеми прийняття групових рішень. Роль групової дискусії в процесі прийняття рішень. Феномен "здвику ризику" і процес прийняття групового рішення. Роль авторитету в професійній діяльності фахівця.
2	Заняття 22. Соціалізація і соціальна адаптація 1. Проблеми адаптації особистості в колективі. 2. Керівництво як фактор адаптації	Дослідити особливості адаптації як наслідок впливу ситуації. У ході групової роботи проаналізувати проблеми адаптації особистості в колективі; методи дослідження адаптації; керівництво як фактор адаптації; рольовий репертуар і професійна діяльність фахівця.

**ПЛАН
ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»**

**Практичні заняття, годин – 16
Викладач – Ткаченко С. В.**

Обсяг в годинах	Назва та стислий зміст лабораторного заняття	Мета роботи
П'ятий семестр		
2	Заняття 1. Встановлення контакту при спілкуванні 1. Ознайомлення з принципами роботи в тренінговій групі 2. Принципи встановлення групових норм	Опанувати навичками початку групової взаємодії.
2	Заняття 2. Встановлення можливості різних форм групової поведінки 1. Виконання вправи «Розкрутка в одне коло» 2. Проаналізувати результати виконання	Зрозуміти поведінку членів групи в процесі групової взаємодії.

	вправи з метою зрозуміти поведінку кожного	
2	Заняття 3. Виявлення особистісних особливостей членів групи 1. Дискусія «Педагогічна ситуація» 2. Проаналізувати результати виконання вправи з метою виявлення засобів міжособистісного спілкування	Проаналізувати поведінку в конкретній ситуації, звертаючи увагу на критичні моменти її розвитку.
2	Заняття 4. Скриті переконання 1. Провести дискусію "Тестування начальників цехів": 2 психолога проводять бесіду з двома начальниками цехів, які не хочуть проходити тестування з причин, про які вони не говорять, але можуть передумати. Психологи повинні назвати ці причини 2. Група аналізує і оцінює роботу психологів	Виявити приховану мотивацію
2	Заняття 5. Спонтанне включення в чужу бесіду 1. Виконати вправу "Розмова на перерві": 3 групи по 3-4 учасника розмовляють між собою. Умови бесіди: розмовляють без зупинки; не знають, про що говорити і чекають на співрозмовника. Треба зуміти ввійти в чужу бесіду м'яко, без натиску, приділивши увагу кожному 2. Проаналізувати результати бесіди	Зрозуміти цілі і позиції учасників бесіди.
2	Заняття 6. Акт бесіди 1. Охарактеризувати акт бесіди, виявити його парціальні цілі 2. Проаналізувати дискусію "Тестування начальників цехів", спираючись на етапи і парціальні цілі бесіди	Побудувати модель акту бесіди.
2	Заняття 7. Бесіда при незбігу цілей учасників 1. Виконати вправу: "Скарга": директор психологічної консультації (2 членів групи) розмовляє з відвідувачкою, що має скаргу на психолога, який консультував її чоловіка, після чого той став злим, замкнутим, шпурляє речі і т.п. Директор береже імідж фірми 2. Група аналізує поведінку кожного, особливо, вміння директора "піднятися над ситуацією"	Прояснити неструктуровану ситуацію
2	Заняття 8. Правила "доброго слухання". Сформулювати правила "доброго слухання", відпрацювати їх за допомогою "покрокових" вправ	Навчитись підтримувати цілі бесіди, слухаючи співрозмовника.